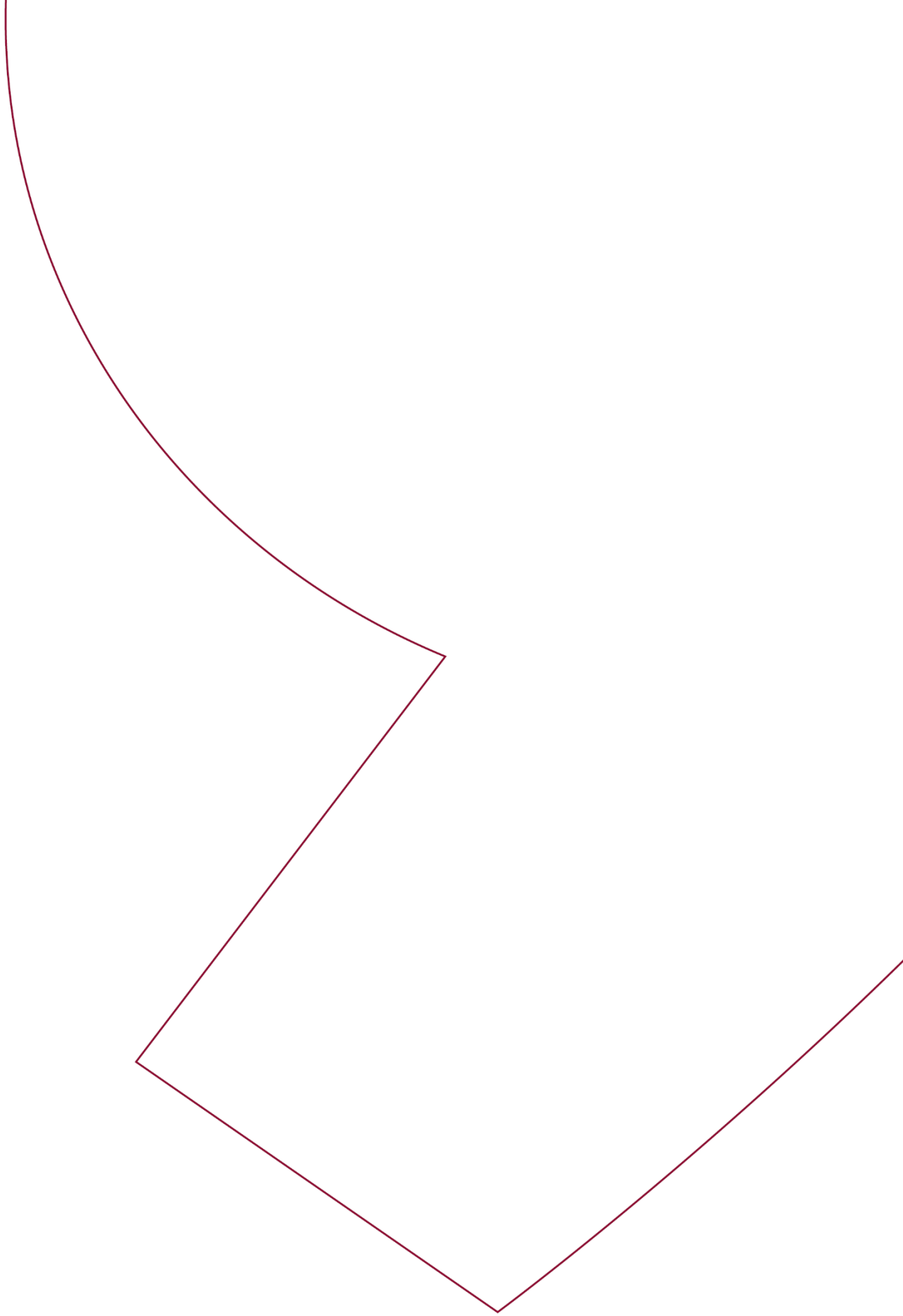

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Kunsteducatie
deeltijd

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Kunsteducatie
deeltijd

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

CROHO nr. 49117

Hobéon Certificering & Accreditatie

9 oktober 2023

Auditpanel

Mevr. drs. J.E.J. Rutten (voorzitter)

Dhr. dr. E.M. van Meerkerk

Mevr. drs. M.J.A. Kommers

Mevr. P. Klein Douwel (studentlid)

Secretaris

Mevr. C.F. van Oeffelt, BSc BA

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	22
BIJLAGE I	Scoretabel	23
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	24
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	26
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	27

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Niet van toepassing
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	M Kunsteducatie
registratienummer croho	49117
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	Master of Education
aantal studiepunten	60
locatie	Utrecht
variant	Deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	3 juli 2023

2. SAMENVATTING

De Master Kunsteducatie (hierna ook: MEd) van HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is een tweejarige hbo-masteropleiding die in deeltijd (60 EC). De opleiding richt zich op professionals op het gebied van (kunst)onderwijs, leren, ontwikkelen en coachen, die aan de slag willen gaan met creatieve innovaties.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Het auditpanel komt tot het oordeel 'voldoet' op Standaard 1. De opleiding baseert zich op het landelijk vastgestelde profiel met vijf competenties. MEd heeft deze vijf competenties vertaald naar vijf leeruitkomsten. Het panel is van mening dat deze leeruitkomsten op heldere wijze zijn vertaald en stelt vast dat de vertaling in overleg met betrokken stakeholders heeft plaatsgevonden. Studenten krijgen door het werken met leeruitkomsten de kans om hun eigen leerpad vorm te geven. Dit is passend bij het masterniveau, zo concludeert het panel. De opleiding karakteriseert zich verder door de nadruk op de 'creatieve mindset' van studenten te leggen. Hiermee doelt de opleiding op het proces en het denken en doen als kunstenaar. Het panel zag dat dit een sterk doorleefd begrip is binnen de opleiding, waarvoor het panel zijn waardering uitspreekt. Volgens het panel is het belangrijk om ook met het werkveld in gesprek te blijven gaan over de invulling die de opleiding geeft aan dit begrip. Het panel doet de aanbeveling aan de opleiding om hierop in te blijven zetten.

De opleiding heeft een duidelijke visie op onderzoek, waarin ontwerponderzoek voorop staat. Het holistische proces van onderzoeken, innoveren en reflecteren creëert samenhang tussen de leeruitkomsten, aldus het panel. Ook sluit deze visie op onderzoek aan bij het ontwikkelen van de 'creatieve mindset', hetgeen de opleiding beoogt bij haar studenten. De MEd geeft aan dat de internationale context van belang is omdat hier inspiratie uit te putten is. Het panel geeft de opleiding mee om deze visie op internationalisering verder uit te werken en verder te laden.

Onderwerp 2. Programma

Het panel beoordeelt de opleiding op de Standaarden 2, 3, 4, en 5 als 'voldoet'. De opleiding geeft met het programma op mooie wijze invulling aan de missie en visie om studenten op te leiden die innovaties en transformaties in het kunsteducatieve veld bewerkstelligen. Het programma van de MEd richt zich op het begeleiden van studenten in hun eigen leerproces. Hiervoor staan persoonlijke leervragen van studenten centraal. Deze persoonlijk gemotiveerde leervragen worden uitgewerkt in onderzoeksprojecten. Het panel zag de verscheidenheid aan achtergronden en interessegebieden van studenten duidelijk terugkomen in de onderzoeksprojecten. De opleiding biedt *intensives* aan ter ondersteuning. De *intensives* zijn korte reeksen van intensieve en inhoudelijk uitdagende bijeenkomsten waarin steeds een of meerdere aspecten van het vak van kunsteducator belicht worden. Studenten vormen hun eigen opleidingspad en hiertoe worden *intensives* op verschillende momenten aangeboden door de opleiding, om zo flexibiliteit te bewerkstelligen. Het panel stelt vast dat de opleiding met het werken met *intensives* op unieke wijze invulling geeft aan de flexibel onderwijs. Studenten zijn enthousiast over de *intensives*, bijvoorbeeld over Ludodidactiek¹. Het panel is er sterk van overtuigd dat het programma de studenten in staat stelt om op eigen wijze invulling te geven aan het aantonen van leeruitkomsten.

De opleiding benadrukt dat studenten actieve deelnemers zijn: delend en lerend van elkaar en van en met docenten en lectoren. Dit hoorde het panel duidelijk terugkomen in verschillende gesprekken. Het panel is van mening dat de *intensives* een sterk innovatief en actueel karakter hebben, passend bij de opleiding. Studenten komen tevens doorlopend in aanraking met het ontwikkelen van hun onderzoekend vermogen, aldus het panel. Studenten worden aangemoedigd om hun eigen grenzen te verleggen en internationale ervaringen op te doen.

¹ Onderwijs en leergedrag ontwerpen op basis van gameprincipes

De opleiding is toegankelijk voor een zeer brede doelgroep: professionals met een hbo-bachelorachtergrond en een ambitie om te innoveren in het veld van leren en ontwikkelen *door en met kunst*. Om te zorgen dat de opleiding aansluit bij de verwachtingen van toekomstige studenten, worden toelatingsgesprekken met docenten georganiseerd. Hierin geven toekomstige studenten aan waar hun leervraag ligt. Het panel vernam tijdens de gesprekken dat de opleiding de toelatingsprocedure zorgvuldig uitvoert.

Onderwerp 3. Personeel

Het panel beoordeelt de opleiding op Standaard 6 als 'voldoet'. De opleiding wordt verzorgd door een kernteam en gastdocenten die beschikken over ruim voldoende gekwalificeerde kennis en uitgebreide expertise over het brede domein van kunsteducatie. Het panel sprak tijdens het locatiebezoek met zeer betrokken docenten. Ook in het gesprek dat het panel met studenten voerde, kwam de hoge mate van betrokkenheid en toegankelijkheid van docenten naar voren. Tevens gaven studenten aan dat de kennis en expertise van docenten uitstekend is. Professionalisering van docenten vindt systematisch en op eigen initiatief plaats. De opleiding beseft dat een klein docententeam kwetsbaar is en kijkt daarom naar mogelijkheden om werkdruk te verlagen. Het panel waardeert het reflectieve vermogen van de opleiding en moedigt deze stappen aan.

Onderwerp 4. Voorzieningen en begeleiding

Het panel komt op Standaard 7 en 8 tot het oordeel 'voldoet'. De (tijdelijke) huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma, zo stelt het panel vast. Studenten gaven aan dat er voldoende mogelijkheden zijn om samen aan de slag te gaan en om elkaar en docenten te ontmoeten. Dit bevordert de informele sfeer binnen de opleiding, wat het panel zelf ook als positief ervaarde tijdens het locatiebezoek. Studenten missen ruimte voor het maken in het pand (bijvoorbeeld werkplaatsen), maar hebben toegang tot werkplaatsen van HKU. De opleiding biedt bij de start van de opleiding rondleidingen en instructies voor het gebruik van de werkplaatsen. Het panel vindt dat de opleiding hiermee invulling geeft aan de wens van de studenten.

De opleidingsspecifieke en HKU-brede studiebegeleiding en informatievoorziening zijn goed en bevorderen de studievoortgang. Volgens het panel is er sprake van een sterk verbonden *learning community* en zijn docenten in verschillende rollen betrokken bij de begeleiding van studenten. Docenten zijn in hoge mate toegankelijk, waardoor studenten de begeleiding als positief ervaren. Binnen de opleiding wordt op passende wijze gekeken naar de behoeften van studenten, ook als het gaat om functiebeperkingen. Het panel hoorde voorbeelden over hoe de opleiding samen met studenten het onderwijs op maat maakt waar dat nodig is. Studenten gaven aan dat de (digitale) informatievoorzieningen een punt van verbetering zijn. Het panel vernam tijdens gesprekken dat HKU-breed een project is opgezet rondom het herinrichten van de digitale leeromgevingen.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Het panel beoordeelt de opleiding op Standaard 9 als 'voldoet'. De opleiding evalueert op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders en treft op basis van de uitkomsten aantoonbaar verbetermaatregelen. De opleiding heeft sinds de vorige visitatie in 2017 zichtbaar gewerkt aan verbeteringen. Ook stelt het panel vast dat er een zeer positieve en open feedbackcultuur heerst binnen de opleiding. Het panel vindt dat de opleiding hier trots op kan zijn.

Onderwerp 6. Toetsing

Het panel komt op grond van documentatie en de gesprekken tot het oordeel 'voldoet' op Standaard 10. De opleiding hanteert een passende visie op toetsen, waarbij het proces van de student centraal staat. Het panel waardeert de *alignment* tussen de beoogde leeruitkomsten en

de toetsing binnen de opleiding. Het panel stelt vast dat toetsing voldoende valide, betrouwbaar en transparant is en dat studenten voldoende handvatten aangereikt krijgen om de leeruitkomsten aan te tonen op een leerwegaafhankelijke wijze. De examencommissie vervult haar wettelijke taken en gaat proactief te werk, onder andere door kalibratiesessies met de master Kunsteducatie van Hanzehogeschool/NHL Stenden te organiseren. Het panel waardeert deze kalibratie en moedigt de opleiding aan om dergelijke samenwerkingen in de toekomst voort te blijven zetten. Het auditpanel is tevreden over de bekeken beoordelingsformulieren en stelt vast dat het vier-ogenprincipe zorgvuldig wordt gehandhaafd. Tijdens het bijwonen van de eindexamens en het beoordelingsoverleg, nam het panel waar dat deze wijze van het samenkomen van een beoordeling zeer zorgvuldig is en tegelijkertijd ook intensief voor beoordelaars. Het panel geeft de opleiding mee om de duurzaamheid van de intensieve wijze van beoordelen in het oog te houden.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Op grond van overwegend positieve bevindingen komt het panel op Standaard 11 tot het oordeel 'voldoet'. Het panel stelt vast dat studenten met het eindwerk aantonen de beoogde leerresultaten op masterniveau te behalen. Het panel waardeert de authentieke opdrachten en ziet de maatschappelijke relevantie van de eindproducten.

Studenten zijn enthousiast over de toegevoegde waarde van de hbo-masteropleiding en het werkveld is zeer tevreden over het niveau van alumni. Het panel merkte op dat de opleiding nog geen actief alumninetwerk heeft opgericht. Tijdens gesprekken met studenten en alumni werd de wens voor een dergelijk netwerk wel duidelijk. Het panel onderschrijft de meerwaarde van een actief alumninetwerk en doet daarom de aanbeveling aan de opleiding om een alumninetwerk te organiseren.

Algemene conclusie:

Gelet op het niveau van de afgestudeerden concludeert het auditpanel dat de opleiding haar ambities volledig waarmaakt en wel mede dankzij een goed gestructureerd programma en deskundige docenten.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 9 oktober 2023.

3. INLEIDING

De Master Kunsteducatie (hierna ook: MEd²) van HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is een tweejarige hbo-masteropleiding die in deeltijd (60 EC) wordt aangeboden op de locatie in Utrecht. De opleiding richt zich op professionals op het gebied van (kunst)onderwijs, leren, ontwikkelen en coachen, die aan de slag willen gaan met creatieve innovaties. Studenten benaderen vraagstukken op een integrale en interdisciplinaire wijze, waardoor ze in staat zijn om te schakelen tussen de rollen van maker, educator en creatief ondernemer. De opleiding vormt een *community* van mensen die het gebied van leren en ontwikkelen willen innoveren in en door de kunst.

De MEd wordt binnen HKU verzorgd door de *school*³ HKU Creative Transformation. Binnen deze *school* worden nog twee opleidingen aangeboden, te weten de hbo-bachelor Design for Change and Innovation en de hbo-masteropleiding Crossover Creativity. De positionering van de MEd binnen HKU Creative Transformation benadrukt de specifieke richting die MEd opgaat, zowel binnen HKU als landelijk. MEd is een innovatieve masteropleiding voor professionals met een passie voor onderwijs en kunst. De master Crossover Creativity kent een gelijksoortig profiel, echter richt deze master zich op het voortbrengen van nieuwe leiders in de creatieve industrie. De synergie tussen de twee masteropleidingen zorgt voor veel verbondenheid binnen de *school* HKU Creative Transformation.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie (2017)

Het auditpanel dat in 2017 de vorige visitatie uitvoerde, beoordeelde de masteropleiding Kunsteducatie op alle standaarden van het Uitgebreide Beoordelingskader zoals opgesteld door de NVAO in 2016, als 'voldoet'. Het panel noemde een aantal concrete verbeterpunten, waarmee de opleiding aan de slag is gegaan. Het huidige auditpanel (2023) is van mening dat de opleiding de aanbevelingen voldoende heeft opgevolgd:

Bevindingen auditpanel 2017	Opvolging
Ondersteun studenten in het bijdragen aan actuele vraagstukken in de praktijk.	Sinds vorig jaar heeft de master een werkveldadviescommissie uit het onderwijs, de zogeheten 'Critical Friends'. Deze samenwerking is pril, maar veelbelovend. Voor de MEd is het belangrijk dat de onderzoeksprojecten een werkelijke connectie hebben met uitdagingen in het werkveld.
Verbreed het internationale perspectief van de opleiding	De opleiding is zich er van bewust dat een internationaal perspectief de student kan helpen om kaders te verbreden en andere oplossingen te bedenken. De opleiding is, mede door de Coronacrisis, nog bezig met het opstellen en het geven van een structurele invulling aan de visie. Wel heeft de opleiding de <i>intensive Explore</i> georganiseerd, waarin studenten op internationale reis gaan om inzichten buiten Nederland op te doen.
Breng meer focus aan in onderzoeksgebieden en wijs studenten erop dat zij kunnen voortbouwen op onderzoeken	De opleiding zoekt actief naar samenhang in onderzoeksthema's en stimuleert samenwerking tussen studenten met vergelijkbare thema's en diverse

² De afkorting MEd is afkomstig van de graad die wordt verleend aan afgestudeerden van de opleiding Kunsteducatie: Master of Education.

³ HKU is onderverdeeld in negen *schools* waar onderwijs wordt vormgegeven waarin creatief makerschap in de kunsten, techniek en economie centraal staat.

<p>van voorgaande studenten, zodat diepgang kan ontstaan.</p>	<p>perspectieven. Ook worden alumni uitgenodigd voor gastlessen om hun innovatie toe te lichten. Tot slot zoekt de opleiding naar meer aansluiting bij bestaande onderzoeksgebieden, die worden ingebracht door onderzoeksprojecten van docenten in het kader van programma's rond de Comeniusbeurs.</p>
<p>Richt een gezamenlijke examencommissie voor de hele <i>school</i> HKU Creative Transformation op met uit elke master minimaal één afgevaardigde. Laat de examencommissie tevens proactief naar toetsen kijken.</p>	<p>Sinds 2017 is de examencommissie werkzaam voor de hele <i>school</i> CT. De examencommissie heeft zicht op de gehele <i>school</i> en kan adviseren en de gezamenlijkheid versterken. De examencommissie heeft de procedures en criteria van de verschillende assessments bestudeerd en geanalyseerd. Daarnaast bezoekt zij regelmatig de assessments zelf. In tweemaandelijks gesprekken met de studie leider worden de inzichten en vragen van de commissie gedeeld. Vanuit de studie leiding wordt de examencommissie gezien als een partner in de ontwikkeling van een betrouwbare en goede assessment-procedure.</p>

In de onderstaande hoofdstukken beschrijft het auditpanel zijn bevindingen met betrekking tot de standaarden 1 t/m 11 van het Uitgebreide Opleidingsbeoordelingskader 2018 van de NVAO.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Competentieprofiel en leeruitkomsten

De Master Kunsteducatie (MEd) van HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht maakt deel uit van het landelijk netwerk masteropleidingen kunsteducatie. De opleiding baseert zich op het landelijk competentieprofiel uit 2013 voor kunstvakdocenten. Deze competentieset werd in 2018 samen met het landelijk overleg Master Kunsteducatie en het werkveld opnieuw bekrachtigd en afgestemd op het masterniveau (NLQF-niveau 7) zoals gedefinieerd in de Dublin Descriptoren. De landelijke competentieset bestaat uit vijf competenties die MEd heeft uitgewerkt in vijf leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn opgesteld in samenspraak met het betrokken werkveld, het docententeam, de examencommissie en de opleidingscommissie. In onderstaande tabel zijn de landelijke competenties en de relatie met de door MEd van HKU ontwikkelde leeruitkomsten weergegeven:

Landelijke competenties	Leeruitkomsten (LUK) MEd
1. Artistiek vermogen	LUK 1: Educatief Ontwerpen LUK 2: Ontwerpend Onderzoeken LUK 4: Interdisciplinair Innoveren
2. Kunstpedagogisch en-didactisch vermogen	LUK 1: Educatief Ontwerpen LUK 2: Ontwerpend Onderzoeken LUK 4: Interdisciplinair Innoveren
3. Onderzoekend vermogen	LUK 2: Ontwerpend Onderzoeken LUK 4: Interdisciplinair Innoveren LUK 5: Kritisch Reflecteren
4. Cultureel ondernemend vermogen	LUK 3: Creatief Ondernemen
5. Vermogen tot kritische reflectie	LUK 5: Kritisch Reflecteren

Het panel is van mening dat de opleiding de landelijke competenties op heldere wijze heeft vertaald naar leeruitkomsten. Tevens ziet het auditpanel het masterniveau duidelijk terugkomen in de beoogde leerresultaten, onder meer door de nadruk op onderzoeksvaardigheden en het professioneel kritisch reflecteren. Het panel staat achter de keuze van de opleiding om te werken met leeruitkomsten, omdat studenten hiermee aanzienlijk de ruimte krijgen om hun eigen leerpad vorm te geven.

Profilering

De opleiding beoogt haar studenten voor te bereiden op het innoveren en transformeren van het veld van de kunst en educatie. Dit betekent dat studenten zich met de masteropleiding

voorbereiden op het anders kunnen vormgeven van kunstonderwijs binnen het hele onderwijsdomein. Hierbij betreft de opleiding het begrip artistiek vermogen in een brede opvatting. Voor de opleiding gaat het om een 'creatieve mindset' creëren en ontwikkelen bij studenten. Hiermee doelt de opleiding op het denken en doen als een kunstenaar, waarbij de focus ligt op het bestuderen en ervaren van creatieve, interdisciplinaire maakprocessen en de vertaling daarvan naar eigen innovatieve bijdragen en onderwijsontwerpen voor het werkveld. Het panel stelt op basis van de gesprekken die het voerde tijdens het locatiebezoek dat dit een doorleefde opvatting is binnen de opleiding. Het gaat om het gebruiken van kunst en het hebben van de creatieve mindset van een kunstenaar. Vanuit deze visie gaan studenten aan de slag bij hun innovaties in het domein van onderwijs en leren. Het panel geeft de opleiding mee om met het werkveld nader in gesprek te gaan over de betekenis die de opleiding geeft aan artistiek vermogen en deze creatieve mindset, om begrip vanuit de praktijk te kunnen behouden.

Visie op onderzoekend vermogen

In haar visie op onderzoekend vermogen stelt MEd ontwerponderzoek voorop. Ontwerponderzoek houdt in dat de student iets maakt met en voor de (kunst)educatieve praktijk. Hierbij reflecteren studenten systematisch op en in de actie van het ontwerpen zodat nieuwe inzichten en nieuwe kennis ontstaan. De opleiding stelt ontwerpend onderzoeken voor als holistisch proces van onderzoeken, innoveren en reflecteren. Het panel vindt dat de keuze voor ontwerponderzoek samenhang creëert tussen de leeruitkomsten.

Visie op internationalisering en interculturaliteit

MEd is een Nederlandstalige opleiding en richt zich met name op het onderwijsdomein in de Nederlandse context. De opleiding gaf aan dat de internationale context wel beschikbaar moet zijn voor de student. De opleiding ziet de internationale context als een mooie bron om inspiratie uit te putten. Studenten dienen zich tijdens de opleiding te laten voeden door de internationale context. Het panel geeft de opleiding mee om deze visie op internationalisering verder uit te werken en duidelijk te maken wat het doel is van het putten uit de internationale context.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het auditpanel komt op grond van het bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' op Standaard 1. De opleiding baseert zich op het landelijk vastgestelde profiel met vijf competenties. MEd heeft deze vijf competenties vertaald naar vijf leeruitkomsten. Het panel is van mening dat deze leeruitkomsten op heldere wijze zijn vertaald en dat er voldoende overleg met betrokken stakeholders heeft plaatsgevonden. Studenten krijgen door het werken met leeruitkomsten de kans om hun eigen leerpad vorm te geven. Dit is passend bij het masterniveau, zo concludeert het panel. De opleiding karakteriseert zich verder door de nadruk op de 'creatieve mindset' van studenten te leggen. Hiermee doelt de opleiding op het proces en het denken en doen als kunstenaar. Het panel zag dat dit een doorleefd begrip is binnen de opleiding en geeft de opleiding mee om hier ook het gesprek over te blijven voeren met het werkveld en de praktijk. De opleiding heeft een duidelijke visie op onderzoek, waarin ontwerponderzoek voorop staat. Het holistische proces van onderzoeken, innoveren en reflecteren creëert samenhang tussen de leeruitkomsten, aldus het panel. Ook sluit deze visie op onderzoek aan bij het ontwikkelen van de creatieve mindset, wat de opleiding beoogt bij haar studenten. MEd geeft aan dat de internationale context van belang is, omdat hier inspiratie uit te putten is. Het panel geeft de opleiding mee om deze visie op internationalisering verder uit te werken en verder te laden.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

Samenhang en inhoud programma

Het programma staat ten dienste van de eigen leervraag van de student die uiteindelijk in drie onderzoeksprojecten uitgewerkt wordt met een steeds grotere radius: van de eigen context naar het nationale (en eventueel internationale) veld van de Master Kunsteducatie. In de gezamenlijke *Kick-Off* week aan het begin van het eerste studiejaar komen de persoonlijke en professionele ambities van de studenten aan bod. Iedere student krijgt naar aanleiding daarvan een coach toegewezen. Om ervoor te zorgen dat niet alleen de eigen context als inspiratie dient, is het expliciet de bedoeling dat de student begint bij zijn eigen context en vervolgens zijn scope vergroot om uiteindelijk een bijdrage te leveren waarvan de waarde herkend wordt door het werkveld. Ter ondersteuning en verdieping van kennis, biedt de opleiding *intensives* aan: korte reeksen van intensieve en inhoudelijk uitdagende bijeenkomsten waarin steeds een of meerdere aspecten van het vak van kunsteducator belicht worden.

Om de flexibiliteit verder te faciliteren is het rooster opgebouwd als een 'festivalrooster' waarbinnen de student zelf zijn route bepaalt. *Intensives* worden op twee momenten in het jaar aangeboden, zodat studenten zelf kunnen kiezen wanneer zij een *intensive* willen volgen. In onderstaande afbeelding staat weergegeven welke *intensives* aangeboden worden. Tevens is de samenhang met de leeruitkomsten hier weergegeven.

LEERUITKOMST	INTENSIVES GELIEERD AAN LEERUITKOMSTEN					ZELFSTANDIG
ONTWERPEND ONDERZOEKEN	Ontwerponderzoek A		Ontwerponderzoek B		Ontwerponderzoek C	Innovatie projecten (3) Coaching Actiekaarten College Breakouts Werkplaatsen
EDUCATIEF ONTWERP	Ludodidactiek		Creatieve partnerschappen			
INTERDISCIPLINAIR INNOVEREN	Maakprocessen A	Maakprocessen B	Maakprocessen C	Creatieve partnerschappen		
CREATIEF ONDERNEMEN	Cyclus creatief ondernemen	Literatuurfestival A+B	Netwerken A+B	Trends A+B	Cyclus Innovatie ateliers	
KRITISCHE REFLECTIE	Reflecteren, Intervisie & Coaching		Muzisch professionaliseren			

Het panel vindt het programma voldoende dekkend en is van mening dat het programma studenten de mogelijkheid biedt om de leeruitkomsten aan te tonen. De verschillende *intensives* zijn passend bij de doelgroep en dragen bij aan het kunnen aantonen van de leeruitkomsten. Tevens is het panel van mening dat de *intensives* een innoverend karakter hebben en passen bij het doel van de opleiding om de creatieve mindset van studenten te ontwikkelen.

Vormgeving eigen leerproces

De opleiding geeft studenten een overduidelijke rol in het eigen leerproces. Studenten gaan vanaf de eerste dag aan de slag met een eigen leervraag. Daarmee geven ze een eigen inkleuring aan de uit te voeren opdrachten, projecten en onderzoeken. Studenten en alumni gaven aan dat ze dit aspect van de opleiding erg waarderen: hiermee hebben ze kunnen werken aan hun professionalisering met een focus op een eigen discipline en/of interessegebied. Studenten delen hun leervragen ook met elkaar, wisselen in intervisie-/ supervisiebijeenkomsten ervaringen uit, ondersteunen elkaar en leren van elkaar. Dit lerende karakter past bij zowel het doel als de inhoud van de opleiding, zo stelt het panel vast.

Studeerbaarheid van het programma

Bij aanvang van de studie was het voor studenten soms nog niet duidelijk hoe hun eigen leervraag terugkomt in het project, hiertoe heeft de opleiding de *Kick-Off* week in het leven geroepen. Studenten waar het panel mee sprak, waren enthousiast over deze intensieve, maar inspirerende week. Uit de documentatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek blijkt dat studenten de studielast als redelijk ervaren. Het programma is goed gevuld en er moet veel gebeuren in de tijd die ervoor staat, aldus de studenten. De studiecoaches houden de studievoortgang nauwlettend in de gaten. Sommige studenten lopen vertraging op of stoppen tijdelijk met de studie. Reden om met de studie te stoppen ligt vaak in de privésfeer. Studenten vallen niet uit op de inhoud.

Onderzoekend vermogen

Het panel vindt dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan het ontwikkelen van onderzoekend vermogen op masterniveau bij de studenten. Studenten dienen bij de leeruitkomst 'ontwerpend onderzoeken' aan te tonen een ontwerponderzoek van begin tot eind uit te kunnen voeren. Hierbij worden zij voldoende ondersteund door docenten. Ook is de opleiding aangesloten bij drie lectoraten: 'Performatieve Maakprocessen', 'Kunst en Professionalisering' en 'Creatieve Maakprocessen en Ondernemerschap'. Docenten en studenten participeren in deze onderzoeken. Lectors geven ook feedback op presentaties en onderzoeken van studenten.

De rol van de lectoraten in de Master Kunsteducatie is vooral zichtbaar in de *intensive* 'Muzisch Professionaliseren', waarbij studenten niet alleen technische vaardigheden ontwikkelen, maar

ook hun artistieke visie, kritisch denken en professionele houding versterken. Het omvat aspecten zoals het verkennen van creatieve processen, het ontwikkelen van een eigen artistieke identiteit, het begrijpen van de zakelijke en ethische aspecten van de kunstwereld, en het verwerven van praktische vaardigheden om succesvol te kunnen functioneren als kunstenaar of professional in de creatieve sector.

Internationalisering

Om studenten ook een internationaal perspectief mee te geven betreft de opleiding internationale (vak) literatuur bij *intensives*, bijvoorbeeld bij Ludodidactiek. Ook biedt de opleiding de *intensive* 'Explore' aan. Studenten gaan onder begeleiding van een docent op zoek naar internationale instellingen, initiatieven en opleidingen om te bezoeken. Studenten gaan zelfstandig en zelfgeorganiseerd op zoek naar het internationale perspectief. Het panel vindt de Explore-reis een goed initiatief om studenten kennis te laten nemen van internationale perspectieven. Het panel geeft de opleiding wel mee om ook aan het rendement van een dergelijke reis te denken. Uit de gesprekken die het panel met studenten voerde, kwam de inbedding niet helemaal goed naar voren. De studieleiding gaf aan dat de opleiding zich hiervan bewust is. Het panel moedigt verdere stappen in het vormgeven van de internationale component aan.

Toelating

MEd staat open voor een breed publiek: professionals met een duidelijke ambitie en leervragen op het gebied van leren en ontwikkelen *in* en *door* de kunst. Dit maakt dat de opleiding een diverse studentenpopulatie op het gebied van professionele achtergrond heeft (o.a. kunstvakdocenten, leerkrachten uit het basis- en voortgezet onderwijs, zorgopleiders, illustrators, sociaal cultureel werkers, muziekmanagers etc.). Om toegelaten te worden, hanteert de opleiding de volgende toelatingseisen:

- kennis, inzicht en vaardigheden op bachelorniveau;
- kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van (kunst)educatie;
- circa drie jaar werkervaring in het veld van de (kunst)educatie, cultuurwereld of een andere plek waar leren en ontwikkelen centraal staan.

Geïnteresseerde studenten voeren een online toelatingsgesprek, waarvoor zij een CV, motivatiebrief en portfolio aanleveren. Het toelatingsgesprek wordt gevoerd met twee docenten en heeft als doel om te kijken of de leervragen van de toekomstige student passen bij het aanbod van de opleiding. Hiermee zorgt de opleiding ervoor dat zij borgt dat iedere student terecht kan bij experts. Het panel waardeert deze informatievoorziening aan de voorzijde van de opleiding, om zo te zorgen dat zij de juiste studenten aantrekt.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel beoordeelt de opleiding op Standaarden 2, 3, 4, en 5 als 'voldoet'. Het programma van MEd richt zich op het begeleiden van studenten in hun eigen leerproces. Hiervoor staan persoonlijke leervragen van studenten centraal, die worden uitgewerkt in onderzoeksprojecten. De opleiding biedt *intensives* (intensieve workshops) aan ter theoretische ondersteuning. Studenten vormen hun eigen opleidingspad en hiertoe worden *intensives* op verschillende momenten aangeboden om flexibiliteit te bewerkstelligen. Het panel is van mening dat het programma studenten in staat stelt om op eigen wijze invulling te geven aan het aantonen van leeruitkomsten.

De opleiding benadrukt dat studenten actieve deelnemers zijn: delend en lerend van elkaar en van en met docenten en lectoren. Het panel is van mening dat de *intensives* een innovatief en actueel karakter hebben, passend bij de opleiding. Studenten komen tevens doorlopend in aanraking met het ontwikkelen van hun onderzoekend vermogen, aldus het panel. Studenten worden aangemoedigd om hun eigen grenzen te verleggen en internationale

ervaringen op te doen. Het panel geeft de opleiding mee om de inbedding hiervan te verstevigen.

De opleiding is toegankelijk voor een zeer brede doelgroep: professionals met een hbo-bachelorachtergrond en een ambitie om te innoveren in het veld van leren en ontwikkelen *door* en *met* kunst. Om te zorgen dat de opleiding aansluit bij de verwachtingen van toekomstige studenten, worden toelatingsgesprekken met docenten georganiseerd. Hierin geven toekomstige studenten aan waar hun leervraag ligt.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Een team van tien docenten verzorgt grotendeels de opleiding. Deze docenten zijn in vaste dienst en samen goed voor circa 2 fte. Docenten zijn naast hun functie bij HKU nagenoeg allemaal werkzaam op een voor de kunsteducatie relevante plek in het werkveld, wat zorgt voor kennis over actuele ontwikkelingen. Daarnaast zijn nagenoeg alle docenten ook werkzaam bij andere *schools* van HKU. Mede hierdoor ontstaan regelmatig verbindingen tussen MEd en andere *schools*. Het panel stelt op basis van de aangeleverde documentatie vast dat de docenten voldoende gekwalificeerd zijn: ze zijn allen in het bezit van een mastergraad en drie docenten hebben een Phd. Ook zijn docenten in het bezit van onderwijskundige, pedagogische en/of didactische kwalificaties. Verder is het panel van mening dat het kernteam voldoende expertisegebieden bekleedt. Hiermee profiteert de opleiding van een diversiteit aan kennis, deskundigheden en ervaring vanuit verschillende beroepspraktijken en onderzoeksposities. Naast het kernteam zet de opleiding met regelmaat externe deskundigen met diverse achtergronden in als gastdocenten en als adviseur tijdens beoordelingen. Ook maakt de opleiding gebruik van eigen alumni als gastdocent tijdens *intensives*. Met de inzet van gastdocenten is een breed domein aan expertisegebieden beschikbaar voor de opleiding.

Studenten gaven aan zeer tevreden te zijn over de docenten. In een creatieve rap gaven zij in het studentenhoofdstuk een pluim aan het docententeam en benoemden ze kenmerkende eigenschappen en kwaliteiten. Studenten waarderen de bereikbaarheid, één-op-één aandacht en expertisen. Ze gaven aan dat tussen de docenten onderling meer afstemming op het gebied van deadlines voor opdrachten een verbeterpunt is.

In haar Zelfevaluatie schrijft de opleiding over de kwetsbaarheid van een klein docententeam. Om een *community* te vormen, vindt de opleiding het belangrijk dat docenten minstens 0,2 fte in dienst zijn. Om dit te bekostigen, kan het team niet heel groot zijn. Dit maakt bij uitval het team kwetsbaar, zo schrijft de opleiding. Het auditpanel vindt het positief dat de opleiding dit zelf inziet en hier mee aan de slag is gegaan. De opleiding is namelijk gaan kijken naar manieren om de werkdruk te verlagen om de kans op uitval te verkleinen, bijvoorbeeld door de werkbelasting voor docenten rondom de assessments te verminderen. Verder gaf het managementteam aan tijdens het gesprek met het auditpanel dat deze uitdagingen ook HKU *school Creative Transformation*-breed spelen. Daarom wordt onderzocht hoe er tussen de opleidingen meer samenwerking en uitwisseling van docenten kan plaatsvinden. Het panel moedigt deze verkenningen aan.

Professionalisering

Op basis van de documentatie stelt het auditpanel vast dat de opleiding en HKU voldoende investeert in deskundigheidsbevordering van de docenten. Zo nemen docenten deel aan onderzoekstrajecten bij lectoraten en worden er cursussen, trainingen, coachings- en maatwerktrajecten (al dan niet in teamverband) georganiseerd. Binnen de *school Creative Transformation* worden jaarlijkse studiedagen georganiseerd waar specifieke ontwikkelvragen vanuit de docenten ter tafel komen.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel beoordeelt de opleiding op Standaard 6 als 'voldoet'. De opleiding wordt verzorgd door een kernteam en gastdocenten die beschikken over voldoende kennis en expertise over het brede domein van kunsteducatie. Docenten zijn voldoende gekwalificeerd en zeer betrokken. Studenten spreken hun tevredenheid uit over de toegankelijkheid en expertise van docenten. Professionalisering van docenten vindt systematisch en op eigen initiatief plaats. De opleiding beseft dat een klein docententeam kwetsbaar is en kijkt daarom naar mogelijkheden om werkdruk te verlagen. Het panel moedigt dit aan.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Huisvesting en materiële voorzieningen

Het auditpanel is van mening dat de (tijdelijke) huisvesting van de opleiding op orde is. De locatie van het pand, naast station Utrecht Centraal, is goed bereikbaar en zorgt voor verbinding met de stad. Studenten noemden de locatie “een grauw, grijs kantoor maar ook kunstatelier”. De grote open ruimte tussen de lokalen, de ‘werkplaats’, vinden zij onmisbaar. Hier is de mogelijkheid om samen aan de slag te kunnen gaan om ontwerpen te testen, een spel uit te proberen, vragen te stellen en te overleggen. Ook zijn er enkele kleinere overleg- en vergaderruimtes in het pand, waar studenten aangaven veel gebruik van te maken. De open ruimtes bevorderen de informele sfeer binnen de opleiding, omdat docenten en studenten elkaar gemakkelijk kunnen opzoeken.

Studenten gaven aan dat zij in het pand faciliteiten missen om echt te maken en te experimenteren met materialen, zoals ateliers of werkplaatsen. Studenten hebben toegang tot werkplaatsen van HKU, maar geven aan dat zij het moeilijk vinden om hier ook daadwerkelijk gebruik van te maken. Nieuwe studenten krijgen sinds 2021-2022 een rondleiding en instructielessen in de werkplaatsen om de drempel te verlagen. Het panel vindt dat de opleiding de signalen vanuit studenten over de drempel hiermee goed heeft opgepakt.

Studiebegeleiding

Zelfredzaamheid staat centraal binnen de opleiding. Studenten geven grotendeels zelf vorm aan het programma. Hiertoe is studiebegeleiding cruciaal. Het panel vindt dat de opleiding de studenten voldoende begeleidt en een *learning community* is. De opleiding biedt een netwerk van studiebegeleiding voor studenten: een coach, expertbegeleiding specifiek afgestemd op ontwerp vragen van de student, de studieleider die toezicht houdt op de studievoortgang en een tutor als onafhankelijk aanspreekpunt. Studenten gaven aan dat zij zich gehoord en ondersteund voelen binnen de opleiding. De goede toegankelijkheid van docenten (in verschillende rollen) is hierbij belangrijk, zo gaven studenten aan.

Instellingsbreed wordt praktische studiebegeleiding en informatievoorziening aangeboden voor studenten. Uit de documentatie maakt het panel op dat HKU duidelijke procedures en protocollen heeft als het gaat om studentenzaken. Studenten gaven aan te weten waar ze heen moeten met vragen. Ook studenten met een functiebeperking kunnen hier terecht. Binnen de opleiding wordt goed gekeken als de functiebeperking uitdagingen met zich meebrengt. Zo kwam het voorbeeld ter sprake van een student met een fysieke functiebeperking en deelname aan de *intensive Explore*. Samen met docenten en de student is hier een passende oplossing gevonden waardoor de student toch eenzelfde ervaring heeft kunnen opdoen als studiegenoten.

Informatievoorzieningen

Via het studentenportal kunnen studenten alle benodigde digitale informatie vinden. Na evaluaties heeft de opleiding gewerkt aan de toegankelijkheid van de digitale omgeving. Via OSIRIS kunnen docenten en studenten de studievoortgang en beoordelingen bekijken. De digitale omgeving Projectcampus helpt studenten bij het delen van hun voortgang met

coach(es), (externe) experts en medestudenten. Op de Projectcampus delen docenten bovendien alle relevante studiematerialen voor de *intensives*. Het verminderen van het gebruik van de verschillende platformen wordt door studenten als verbeterpunt beschouwd. De opleiding gaf aan aan de slag te gaan met het herinrichten van de digitale leeromgevingen. Het panel moedigt dit aan.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel komt op Standaard 7 en 8 tot het oordeel 'voldoet'. De (tijdelijke) huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma. Studenten gaven aan dat er voldoende mogelijkheden zijn om samen aan de slag te gaan en om studenten en docenten te ontmoeten. Dit bevordert de informele sfeer binnen de opleiding. Studenten missen in het pand faciliteiten om te maken en te experimenteren met materialen, maar hebben toegang tot werkplaatsen van HKU. De opleiding biedt bij de start van de opleiding rondleidingen en instructies voor het gebruik van de werkplaatsen.

De opleidingsspecifieke en HKU-brede studiebegeleiding en informatievoorziening zijn adequaat en bevorderen de studievoortgang. Volgens het panel is er sprake van een *learning community* en zijn docenten in verschillende rollen betrokken bij de begeleiding van studenten. Docenten zijn voldoende toegankelijk, waardoor studenten de begeleiding als positief ervaren. Binnen de opleiding wordt op passende wijze gekeken naar de behoeften van studenten, ook als het gaat om functiebeperkingen. Studenten gaven aan dat de (digitale) informatievoorzieningen een punt van verbetering zijn. HKU-breed is een project gestart omtrent de herinrichting van de digitale leeromgeving.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Het auditpanel constateert dat de opleiding op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders evalueert en op basis van de uitkomsten verbetermaatregelen treft. De studenten, docenten, alumni, vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de examencommissie zijn actief betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. Het panel stelt op basis van de aangeleverde documenten vast dat de opleiding sinds de vorige visitatie in 2017 zichtbaar heeft gewerkt aan verbeteringen.

Formele instrumenten die de opleiding gebruikt voor de kwaliteitszorg en de borging van de PDCA-cyclus zijn onder andere module-evaluaties, docentenevaluaties, een opleidingscommissie, werkveldadviescommissie, planning & control gesprekken, Kunstenmonitor en de Nationale Studenten Enquête. Het panel vindt op basis van de aangeleverde documentatie dat de opleiding op systematische wijze werkt aan het continu verbeteren van de kwaliteit van de opleiding. Daarbij benadrukt het panel dat de opleiding zich richt op vooruitgang en het perfectioneren van het systeem dat zij tot nu toe heeft ontwikkeld.

Binnen de opleiding MED is veel aandacht voor kwaliteitszorg, zo stelt het panel vast. Er vinden op regelmatige basis kalibreersessies plaats. De verschillende *intensives* en het programma worden geëvalueerd met betrokken docenten en de studieleiding. Ook de examencommissie haakt aan bij evaluatie- en kalibreersessies. De opleiding beoogt een open feedbackcultuur, waarbij zowel docenten als studenten het kunnen aangeven als iets niet goed gaat. Het panel is van mening dat deze open feedbackcultuur ook daadwerkelijk werkbaar aanwezig is. Ook zag het panel dat de opleiding actief aan de slag gaat met uitkomsten van evaluaties van verschillende gremia.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel beoordeelt de opleiding op Standaard 9 als 'voldoet'. De opleiding evalueert op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders en treft op basis van de uitkomsten aantoonbaar verbetermaatregelen. De opleiding heeft sinds de vorige visitatie in 2017 zichtbaar gewerkt aan verbeteringen. Ook stelt het panel vast dat er een positieve en open feedbackcultuur heerst binnen de opleiding.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Visie op toetsen en toetsprogramma

De opleiding hanteert het uitgangspunt dat toetsen het leren mogelijk maken en ondersteunen. Hiertoe heeft toetsing binnen de MEd een tweeledig karakter: 1) toetsing dient om de voortgang en het niveau te duiden en 2) toetsing dient om te leren door zelfreflectie, feedback en feedforward. Het toetsprogramma dat de opleiding hierbij hanteert is als holistisch te kenmerken en dekt volgens het panel het gehele opleidingsprofiel. Het panel vindt dat de opleiding dit goed heeft uitgewerkt. Tevens hanteert de opleiding leerwegaafhankelijke toetsing, waardoor studenten hun ontwikkeling kunnen tonen aan de hand van bewijzen die zijn opgedaan zowel binnen als buiten de opleiding.

Toetsing is integratief verwerkt in de assessments, dit zijn formatieve toetsmomenten. Binnen de opleiding zijn vier summatieve assessmentmomenten (A t/m D) waarbij studiepunten kunnen worden behaald. De summatieve toetsmomenten bestaan uit een mondelinge toets (assessmentgesprek), waarvoor de student eerst een portfolio, reflectie en zelfbeoordeling aanlevert. De opleiding heeft een kaartenset ontwikkeld, met coachings- en diagnostische vragen waarmee de student zich kan voorbereiden op het assessmentgesprek. Het panel vindt dit een mooie methode waarmee de student zich kan voorbereiden. Tevens zag het panel de leeruitkomsten expliciet terugkomen in de kaartenset.

Het panel vindt het toetsprogramma passend bij het karakter van de opleiding, het werken met leeruitkomsten en de zelfsturing die centraal staat binnen de masteropleiding. Het panel bekeek tijdens het locatiebezoek enkele toetsen en beoordelingen en is van mening dat het toetsprogramma voldoende afwisselend is in toetsvormen (o.a. een tentamenspel bij Ludodidactiek en afwisseling tussen individuele en gezamenlijke opdrachten) en dat reflectie een integraal onderdeel is van toetsing. Het panel stelt vast dat er een kwalitatief goede feedbackcultuur heerst binnen de opleiding: zowel tussen docent-student, docenten onderling en studenten onderling.

Examencommissie

Sinds 2017 heeft de *school* HKU CT een eigen examencommissie die zich focust op de drie opleidingen binnen de *school*. Het auditpanel stelt op basis van de aangeleverde documentatie, waaronder jaarverslagen van de examencommissie, en het gesprek tijdens het locatiebezoek vast dat de examencommissie haar wettelijke taken vervult. De commissie monitort de procedures, de kwaliteit en organisatie van de toetsing en het behaalde niveau. De examencommissie voert jaarlijks een scan uit op de beoordelingen van de eindwerken en rapporteert daarover aan de studieleiding. Tevens is het auditpanel van oordeel dat de examencommissie voldoende proactief te werk gaat. Zo gaat de commissie proactief het gesprek aan met docenten en studenten. Eén van de leden van de examencommissie is tevens als extern lid betrokken bij de master Kunsteducatie van de Hanzehogeschool/NHL Stenden. De examencommissie van HKU CT heeft afgelopen jaar gekalibreerd met Minerva: over borging van het eindniveau en de assessmentformulieren. Het panel waardeert deze kalibratie en moedigt de opleiding aan om dergelijke samenwerkingen in de toekomst voort te blijven zetten.

Afstuderen

Het panel heeft vijf examens fysiek bijgewoond en kennis kunnen nemen van de beoordeling. Het panel is van mening dat de beoordeling op transparante en systematische wijze tot stand komt. De verschillende examinatoren gaan met elkaar in gesprek om tot een gedegen beoordeling te komen, zo stelt het panel vast. Het panel zag hier wel kleine verschillen tussen de beoordelingscommissies. Na het gesprek met de examencommissie is het voor het panel helder geworden dat deze verschillen geen invloed hebben op de eindbeoordeling. Het panel is van mening dat het vier-ogen principe zorgvuldig wordt uitgevoerd bij beoordelingen. Hierbij maakt het panel de kanttekening dat de opleiding rekening moet houden met de duurzaamheid hiervan wegens de intensiviteit van het uitvoerig overleggen tijdens beoordelingen. Het panel merkte tot slot op dat de invulling van de voorzittersrol verschilde tussen de beoordelingscommissies. Het panel is van mening dat de opleiding scherper kan stellen of het een technisch- of inhoudelijke voorzitter betreft.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel komt op grond van de bevindingen tot het oordeel 'voldoet' op Standaard 10. De opleiding hanteert een passende visie op toetsen, waarbij het proces van de student centraal staat. Het panel stelt vast dat toetsing voldoende valide, betrouwbaar en transparant is en dat studenten voldoende handvatten aangereikt krijgen om de leeruitkomsten aan te tonen op een leerwegaafhankelijke wijze. De examencommissie vervult haar wettelijke taken en gaat proactief te werk, onder andere door kalibratiesessies met de master Kunsteducatie van de Hanzehogeschool/NHL Stenden te organiseren. Het auditpanel is tevreden over de bekeken beoordelingsformulieren en stelt vast dat het vier-ogenprincipe zorgvuldig wordt gehandhaafd. Het panel geeft de opleiding mee om de duurzaamheid van de intensieve wijze van beoordelen in het oog te houden.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Eigen beoordeling auditpanel over het gerealiseerde niveau

Het auditpanel bekeek van vijftien afgestudeerden de eindwerken, afkomstig uit een gestratificeerde steekproef van de eindwerken uit 2021-2022 en 2022-2023. Deze eindwerken bestonden uit een ambitiebeschrijving, een portfolio (inclusief Project 3; onderzoeksverslag en educatief ontwerp) en een zelfevaluatie van de student. Van vijf eindwerken bezocht het panel ook de bijhorende presentatie van de student aan de beoordelaars. Op basis van de bestudeerde eindwerken stelt het panel vast dat eindwerken voldoen aan het masterniveau. De educatieve ontwerpen die de studenten als eindproduct presenteerden, zijn relevant en actueel voor de praktijk. Dit werd in het gesprek dat het panel voerde met het werkveld benadrukt. Naast de eindwerken bekeek het panel ook de door examinatoren toegekende beoordelingen. Deze waren volgens het auditpanel adequaat en navolgbaar. Het panel merkte enkele verschillen op in de mate van onderbouwing en feedback tussen de beoordelingsformulieren. Dit had inhoudelijk echter geen invloed. De autonome beoordelingen van de eindwerken door de deskundigen uit het panel weken slechts in enkele gevallen marginaal af van de opleidingsbeoordeling en in die gevallen was het oordeel van de examinatoren navolgbaar onderbouwd. De feedback die studenten ontvingen, was naast inhoudelijke feedback ook gericht op het proces.

Wijze waarop afgestudeerden functioneren in de praktijk

Uit de bestudeerde documentatie en de gesprekken met alumni maakt het panel op dat afgestudeerden van de opleiding goed terecht komen in het werkveld. Zowel studenten als alumni gaven aan dat de opleiding een duidelijke meerwaarde heeft gehad voor hun kunsteducatieve praktijk. Het ontwerpgerichte praktijkonderzoek is van grote meerwaarde op veel aspecten in de loopbaan, aldus alumni. Het werkveld is tevreden over het niveau van de masterstudenten en het panel hoorde van verschillende studenten dat zij op aangeven van een leidinggevende bij deze opleiding terecht kwamen. Tijdens het locatiebezoek sprak het panel met een drietal enthousiaste alumni. Het panel is van mening dat met name bij een kleinere opleiding een sluitend alumninetwerk relatief makkelijk te realiseren is. Juist in de kunstensector is een alumninetwerk een (lokale en internationale) bron voor inspiratie voor studenten. Tevens gaven studenten aan dat zij behoefte hadden om met elkaar en/of met alumni samen te leren, werken en maken of te sparren over hun kunsteducatieve ideeën. Daarom geeft het panel de opleiding mee om in te zetten op het oprichten van een georganiseerd alumninetwerk.

Weging en Oordeel – Voldoet

Op grond van bovenstaande overwegend positieve bevindingen komt het panel op Standaard 11 tot het oordeel 'voldoet'. Het panel stelt vast dat studenten met het eindwerk aantonen de beoogde leerresultaten op masterniveau te behalen. Het panel waardeert de authentieke opdrachten en ziet de maatschappelijke relevantie van de eindproducten. Studenten gaven aan tevreden te zijn over de toegevoegde waarde van de hbo-masteropleiding en het werkveld is tevreden over het niveau van alumni. Het panel merkte op dat de opleiding nog geen actief alumninetwerk heeft opgericht. Tijdens gesprekken met studenten en alumni werd de wens voor een dergelijk netwerk wel duidelijk. Het panel onderschrijft de meerwaarde van een actief alumninetwerk en doet daarom de aanbeveling aan de opleiding om een alumninetwerk te organiseren.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel trof een stevige opleiding met een duidelijk eigen visie op kunsteducatie aan. Het panel waardeerde de open gesprekken met gepassioneerde en betrokken docenten en studenten. Het panel is positief gestemd over de opleiding en de kwaliteit die zij bewerkstelligt. De opleiding levert kunsteducatoren af op hbo-masterniveau die binnen het onderwijsdomein op unieke wijze innoveren in en door de kunst, aldus het panel.

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit op alle standaarden zoals beschreven in het Uitgebreide Beoordelingskader 2018 van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de hbo-masteropleiding Kunsteducatie van Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

6. AANBEVELINGEN

In het rapport zijn enkele ontwikkelpunten benoemd. Deze ontwikkelpunten zijn alle van belang, maar het panel wil in dit hoofdstuk de nadruk leggen op de volgende aanbevelingen:

Blijf met het werkveld in gesprek over de betekenis van artistiek vermogen en de creatieve kunstenaars mindset die centraal staat in de opleiding

Het panel waardeert de eigen visie van de opleiding op kunsteducatie, waar het ontwikkelen van een creatieve *kunstenaars* mindset centraal staat. Hierbij gaat het om het proces dat studenten doorlopen in het onderzoeken hoe een innovatie in het veld van leren en ontwikkelen kan worden ingevoerd in en door de kunst. Het panel zag dat dit een doorleefd begrip is binnen de opleiding. Het doet de aanbeveling om met het werkveld in gesprek te blijven gaan over de betekenis die de opleiding geeft aan artistiek vermogen en deze creatieve mindset, om begrip vanuit de praktijk te behouden.

Richt een actief alumninetwerk op

Tijdens de gesprekken met studenten en alumni nam het panel waar dat er behoefte is aan een actief alumninetwerk, om ook na de opleiding ideeën te kunnen blijven uitwisselen. Tevens kan een dergelijk alumninetwerk ingezet worden om rolmodellen aan te bieden aan studenten tijdens de opleiding. De brede doelgroep maakt dat er verschillende professionals vanuit hun eigen discipline en perspectief aan de slag gaan met leervragen. Kunnen putten uit expertise van alumni is hiervoor een meerwaarde, zo stelt het panel. Het panel doet daarom de aanbeveling om aan de slag te gaan met het organiseren van een dergelijk netwerk.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool voor de Kunsten Utrecht hbo- masteropleiding Kunsteducatie deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet
Algemeen eendoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-masteropleiding Kunsteducatie – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Programma 03 juli 2023, Utrecht⁴

Tijd	Gesprekspartners
08.15 – 09.00	Inloop panel en voorbespreking
9.00 – 10.00	Opleidingsmanagement <ul style="list-style-type: none">▪ Studieleider▪ Directeur HKU CT
10.15 – 11.00	Studenten <ul style="list-style-type: none">▪ Student jaar 2▪ Student jaar 2, lid OC▪ Student jaar 1▪ Student jaar 1
11.15 – 12.00	Themagesprek – Ludodidactiek
12.00-12.45	Lunch
12.45 – 13.30	Examencommissie
13.45 – 14.30	Docenten en lector <ul style="list-style-type: none">▪ Docent ludodidactiek, onderzoek en coach▪ Lector▪ Docent onderzoek en coach▪ Docent maakprocessen en coach
14.45 – 15.45	Themagesprek – Innovatie <i>door</i> de kunst en het onderwijs
15.45 – 16.15	Werkveld/alumni <ul style="list-style-type: none">▪ Alumna▪ Werkveldvertegenwoordiger▪ Alumna
16.30 – 16.45	Pending Issues
16.45 - 17.30	Opmaken terugkoppeling
17.30	Terugkoppeling

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende deeltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs (september 2018). Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de deeltijd variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

⁴ In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Landelijke competenties Kunsteducatie
- Programmaboek master Kunsteducatie 2022-2023
- Alumni-onderzoek master Kunsteducatie 22-23
- Podcast 'Assessments'
- Readers Intensives
- Verslag kalibratiesessie examencommissie CT HKU
- Modulebeschrijvingen
- Competentiematrix
- Leeruitkomsten HKU Master Kunsteducatie
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal

Het auditpanel heeft van vijftien studenten de eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 8 februari 2023 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding hbo-master Kunsteducatie van Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, onder het nummer PA-1395.

Naam visitatiegroep:	HBO Master Kunsteducatie
----------------------	--------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Mevr. drs. J.E.J. (Joséphine) Rutten	Zelfstandig adviseur, verkenner, kwartiermaker, bestuurder en toezichthouder bij Kwaliteit voor Onderwijs en gecertificeerd lead auditor.
Dr. E.M. (Edwin) van Meerkerk	Universitair hoofddocent aan de Radboud Universiteit Nijmegen (Departement Moderne talen en culturen). Lector bij ArtEZ University of Applied Sciences.
Mevr. drs. M.J.A (Marie-José) Kommers	Specialist Cultuureducatie en hoofdredacteur Cultuur + Educatie, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA).
Mevr. P. (Pien) Klein Douwel	Student Master Kunsteducatie aan Fontys Hogeschool voor de Kunsten.
Mevr. C.F. (Cathelijne) van Oeffelt, BSc BA	Adviseur en NVAO-getraind secretaris bij Hobéon.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobéon.nl
www.hobéon.nl